

MORAŠICKÝ

OBČASNÍK č. 18

Žijí mezi námi

Na vesnici si všichni navzájem vidíme tak trochu „pod pokličku“, ale v záplavě „zajímavých“ zpráv nám často unikne to důležité, opravdu zajímavé a pravdivé. Tak se možná stalo, že nám proklouzlo mezi prsty to, že v Morašicích bydlí od roku 2001 rodina s hodně šikovnými dětmi v netradičním oboru. Sami se představí a toto o sobě napsali:

Milí spoluobčané, někteří nás znáte, ale mnozí ještě ne, a tak mi dovoluňte, abych nás představila.

Od loňského jara jsme zapsáni v rejstříku jezdeckých organizací pod názvem „Sportovní stáj Váňa Morašice.“ Jsme malá stáj, pouze dva koně – hřebec ORION a valach CIPÍSEK. Aktivními jezdci jsou v poslední době obě naše dcery, které se pravidelně zúčastňují parkurových závodů.

Jen krátce vysvětlím pravidla pro méně znalé. Jednotlivé parkury se rozlišují do několika stupňů podle výšky překážek. Od ZM-90cm, Z-100cm, ZL-110cm, L-120cm, S- 30cm, ST- 40cm, T- 150cm, TT-160cm. V dnešní době, poměrně dost vysoké úrovně jezdců a koní, je potřeba k dobrému umístění zdolat všechny překážky bez chyby a samozřejmě v co nejlepším čase. I pouhá jedna chyba (to jsou 4 trestné body) může posunout jezdce hluboko do pole umístěných. Ale v některých případech i ty 4 tr. body mohou být dobrým výsledkem, např. když se plní kvalifikace na Mistrovství ČR. A to se povedlo naší mladší dceři Markétě.

Naše letošní sezóna začala několika veřejnými tréninky. Na první závody jsme vyjeli 28.4. do Staré Boleslavi. Tam šla první kvalifikaci parkur stupně „L“ s hřebcem Orionem. Velmi technicky náročný parkur zajela s 1 shozením, tedy 4 tr. body a ze 64 startujících byla na 32. místě. Pokud by se chtěla zúčastnit MČR- dětí v letošním roce, musí mít se svým koněm dva parkury stupně „L“ do 12 tr. bodů.

12.5. se konalo oblastní Mistrovství dětí v Litomyšli. V mistrovském parkuru stupně „Z“ startovalo 20 dvojic. Markéta skončila na 5. místě s Orionem a na 6. místě s Cipískem. Pro nás, ale byla důležitější soutěž stupně „L“, kterou přešli s Orionem bez chyby a tím si splnili kvalifikaci.

Druhý den v neděli 13.5. se konalo oblastní Mistrovství mladých jezdců v Pardubicích. Na těchto závodech se dařilo starší dceři Pavle. V Malé ceně města Pardubic se umístila v parkuru „S“ ze 17 startujících na 1. místě s Orionem a v OM-mladých jezdců na 1.místě s Orionem a na 4. s Cipískem.

Další víkend jsme jeli na závody do Vestce u Chrudimi. Zde závodila Markéta s Cipískem v „ZL“ a z počtu 42 startujících byla 12. V další soutěži „L“ s Cipískem z 26 startujících se umístila 4. a měla první kvalifikaci s druhým koněm. Pavla s Orionem v této soutěži skončila na 12.místě. Pavla a Orion šli ještě soutěž „S“- Cenu města Chrudimi, kde se umístili na 3. místě ve velmi silné konkurenci profí jezdců.

A neaktuálnější jsou výsledky z Velké Ceny města Litomyšle 8.6. - 10.6. Českého skokového Poháru. Závodilo se již v pátek, Markéta jela soutěž s postupnou obtížností 110 - 120cm a ze 70 startujících byla 7. s Cipískem, a tím se proboujela do nedělní soutěže. V sobotu se kromě jiných soutěží konalo „L“ a tam měli Markéta a Cipísek jednu chybu, ale splnili si tak spolu kvalifikaci na MČR – dětí. V neděli celé závodění vrcholilo. Soutěž „L“, do které se kvalifikovalo z pátku a soboty 40 jezdců, přeběhli Markéta a Cipísek bez zaváhání s 0 tr. bodem a dobrým časem se tak dostali mezi

10 nejlepších. I když po lehkém zaváhání skončili na 10. místě, při tak velké konkurenci a technické obtížnosti to považujeme za velmi dobrý výsledek. Ale ne vždy se takto daří. Pavla také startovala s Orionem v těch nejtěžších parkurech, ale hřebec odmítal skočit vodu, a tak byli vyloučeni. V pondělí spolu v tréninku vodu skočili, a tak doufáme, že se jim příště bude dařit lépe.

Veškeré úspěchy jsou podloženy každodenní prací. A úspěch neznamená jen dobré umístění, ale i posun v tréninku, který máme možnost sledovat pouze my.

Sezóna je v plném proudu a pokud Vás zaujalo naše sportování, mohu Vám přinést další zajímavosti např. z olympijských her dětí, na které byla nominována Markéta a Cipísek.

Za Sportovní stáj Váňa Morašice – Ladislava Váňová

Pokud cítíte, že byste i vy chtěli dát něco podobným způsobem na vědomí ostatním občanům, ozvěte se.

Hana Štěpánová – starostka

Demokracie má různé tváře. Ochrání nás územní plán ?

Do Morašic se před měsícem nastěhovala do ulice pod Rychtou paní se smečkou psů (25 a více ??) První noc byla pro obyvatele sídliště Za Rychtou velkým překvapením s otazníkem. Připomínala zvukem scény z filmu Pes baskervillský. V dalších dnech byla sepsána stížnost, kterou podepsali všichni postižení, nevyspalí sousedé. Paní Radová reagovala tak, že začala na noc zavírat zvířata do místnosti do domu. V tuto chvíli jistě zapláče srdce každého „pejskaře“, když si to představí... Stížnosti ze strany občanů ale neustaly, protože i ve dne jsou někteří doma, a nechtějí poslouchat násobený štěkot psů. Co dál ??? Ze strany obce je to jednoznačné, paní si měla zjistit, než se nastěhovala, zda je její chov slučitelný s pravidly bydlení v naší obci. Pokud by to učinila, dozvěděla by se, že v územním plánu máme odstaveček malý, ale jasný: D.I.1. c) „V obytné zóně vyloučení chovu domácích zvířat v samostatně k tomuto účelu využívaných objektech a plochách, zcela vyloučit výstavbu nových objektů pro toto využití, narušující životní prostředí. Od 1. 5. 2004 se bude řídit směrnicemi Evropské unie.“ To znamená, že do budoucna nebude moci vystavět žádnou stavbu pro psy v tomto počtu. Jediným řešením je zredukování chovu na počet srovnatelný s chovem psů ostatních obyvatel, to je na 1 -3 kusy. Paní Radová byla ve smyslu územního plánu písemně vyrozuměna a pozvána na zasedání zastupitelstva. Místo své přítomnosti doručila odpoledne dne 20. 6. 2007 na OÚ dopis, ve kterém slibuje, že do 14 dnů psy odveze. Stěžující si občané byli s obsahem dopisu večer při zasedání ZO seznámeni.

Na závěr: Když pomíneme veškeré vyhlášky, rozum říká, že na vesnici pes patří, ale jak by to vypadalo, kdyby si každý pořídil domů jen 10 psů. Demokracie jednoho člověka končí tam, kde začíná demokracie druhého člověka.

Hana Štěpánová - starostka

Ze života obce

- Na úřední desce v Morašicích budou vyvěšeny průběžně **informace o sociálních službách** pro starší a jinak hendikepované občany. Pokud si tyto věci budete chtít přečíst doma v klidu, zapůjčíme vám kopii na obecním úřadě.
- **Poděkování patří učitelům a žákům ZŠ.** Na Den Země pomohli s úklidem veřejných prostranství, dále za sběr papíru, za koncert ke Dni matek. K dobře hodnoceným se řadí i nástěnka a občasná výstavy výrobků, umístěné na obecním úřadě. **ZUŠ děkujeme** za koncert v kostele.
- **Od firmy EKO - KOM** jsme obdrželi za 1. čtvrtletí 2007 částku 11.107,- Kč jako **odměnu** za tříděný odpad.
- **Zájezdu důchodců** 10. 5. 2007 se účastnilo 45 lidí.
- **Prostor za hasičárnou v Řikovicích** je uklizen, studna je zabezpečena na povrchu novými panely. Je opraven a natřen **plot u obecního úřadu**, probíhá **nátěr hlavy zdi na hřbitově**. V budovách obce bylo celkem nainstalováno **11 nových hasičích přístrojů**. Nad Jánovými je **vyměněna část vodovodu**, který ohrožoval pod ním

stojící nemovitost. V Řikovicích je u bývalé školy vysazen **nový plot z tují a** nově opravena **informační tabule** u zastávky.

- **1. 6. 2007 se děti naší obce utkaly** ve sportovních i znalostních soutěžích s dalšími družstvy 11 vesnic Mikroregionu Litomyšlsko – Desinka v Makově. Mladší žáci skončili na 3. místě, starší žáci na 2. místě. Děkujeme za reprezentaci obce.
- **Získali jsme dotace** na opravu zeleného oválu na návsi (100.000,- Kč), na opravu kříže ve Višňárech (přesnou výši zatím neznáme) a na zhotovení chodníku od Andrlových ke Štusákovým (přesnou výši zatím neznáme).
- **V kapli v Řikovicích se kruchta bourat nebude.** Dle vyjádření Národního památkového ústavu v Pardubicích by to znamenalo zcela nevratný zásah do původní konstrukce a degradaci novogotické kaple. Rovněž dlažba nesmí být nahrazena novou.
- **Na slavnost na Růžovém paloučku** jsme přispěli dle rozpočtu částkou 5.000,- Kč.
- Dne 24. 6. 2007 byl na Rychtě uspořádán **obřad diamantové svatby** manželů Marie a Miloslava Famfulíkových. Oslavencům gratulujeme.
- Dne 29. 6. 2007 navštíví naši vesnici **hodnotící komise soutěže Vesnice roku 2007.**
- **V knihovně se bude půjčovat zase pravidelně.** Novou knihovnicí byla zastupitelstvem obce jmenována paní Markéta Vavřínová.
- Řídící centrum Hasičského záchranného sboru pro naši oblast bylo přesunuto od 1. 4. 2007 až do Pardubic. Proto **v případě volání hasičů na číslo 150**, nebo na 112, uvádějte úplně přesné a podrobné informace. Vždy zdůrazněte, že jsme Morašice (Řikovice, Lažany, Višňáry) u Litomyšle, okres Svitavy.
- Připomínáme, že **splatnost poplatků LIKO za 2. pololetí roku 2007** za svoz odpadků je do 30. 8. 2007.

NABÍDKA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY V MORAŠICÍCH NA ŠKOLNÍ ROK 2007/2008

Hudební obor: klavír, keyboard (el. klávesy), zobcová flétna, příčná flétna, klasická kytara, sólový zpěv, sborový zpěv, housle, viola. Pokročilejším žákům je dána možnost uplatnit se v různých souborech a účastnit se soutěží ZUS České republiky.

Využít keyboardů probíhá na nejnovějších typech nástrojů značky YAMAHA.

Po dohodě je možné zapůjčit k domácí přípravě příčnou flétnu, zobcovou flétnu, housle a kytaru.

Dále nabízíme poradenskou službu při výběru hudebních nástrojů. Ve všech oborech jsme ochotni a schopni pomoci rodičům při výběru školy s uměleckým a hudebním zaměřením.

Také ve spolupráci s vámi připravíme vaše dítě k přijímacím talentovým zkouškám na výše uvedené školy.

Využít **tanečnický, výtvarný a literárně dramatický obor** probíhá v budově Základní umělecké školy v Dolním Újezdě.

Přihlášky je možné vyzvednout v Základní umělecké škole v Morašicích nebo v Dolním Újezdě do 14. 9. 2007.

Kontakty: Škola: 461 631 458

e-mail: info@zus-du.cz

Ředitel: 739 435 858

e-mail: reditel@zus-du.cz

Mgr. Jiří Kučák, ředitel školy

„Toulky“ lažanskou minulostí

Václav Klejch Lažanský – exulantský Veleslavín

Prohraná bitva na Bílé hoře a návrat císaře Ferdinanda II. na český trůn znamenala pro náš národ ztrátu mnohých svobod, hlavně náboženských. Zakázána byla všechna nekatolická náboženství, nejtvrďší postup byl veden proti jednotě bratrské. Přesto navzdory pronásledování a těžkým postihům zůstávalo mnoho těch, kteří tajně vyznávali svou bratrskou víru. Jiní zase přes zákaz odcházeli do zahraničí, hlavně do Německa a Polska, kde se mohli ke svému náboženství svobodně hlásit. Památník českým bratřím na Růžovém paloučku připomíná tuto těžkou dobu, útisk doma a útěk do ciziny. Na památníku čteme jména exulantů z našich vesnic – Kristián Litochleb z Morašic a Václav Klejch z Lažan, významná osobnost té doby, řečený exulantský Veleslavín. O Klejchovi píše Josef Jungmann v „Historii literatury české“, G. A. Skalský v knize „Z historie české emigrace 18. století“, je uveden v Ottově slovníku naučném pod heslem „Václav Klejch, emigrant a písmák český, narozený v Lažanech na bývalém panství litomyšlském“ a objevil se i v Koniášově „Kodexu zapovězených knih českých“.

Václav Klejch se narodil 23. září 1683 jako pátý ze sedmi dětí Petra a Doroty Klejchových, hospodařících na statku č.p. 2 v Lažanech. Dětství prožil v rodné vsi a do školy chodil v Morašicích. Ta ovšem kromě výuky náboženství, čtení, psaní a základních počtů víc vědomostí nemohla poskytnout, proto svou touhu po poznání uspokojoval četbou knih. Dostával se do prostředí nekatolíků v Morašicích, v němž se utvářelo jeho náboženské přesvědčení, jež ovlivnilo jeho příští život.

Václav Klejch se seznámil s Kateřinou Fikejzovou z Morašic, která byla z rodu tajných nekatolíků a 15. ledna 1702 měli svatbu. Zpočátku nějaký čas hospodařili spolu s manželkou a bratrem Matějem na rodném statku. Jeho nekatolictví asi nebylo zcela utajeno, proto z obav z prozrazení a trestu se rozhodl pro emigraci. S bratrem Matějem se dohodl na odstupném podílu na gruntě ve výši 60 kop grošů a v roce 1705 utekl do Žitavy v Německu. Podle jedné verze odešel nejprve sám a později se vrátil pro ženu a dceru. Jiná pověst praví, že odjel na koni se dvěma dcerami v náručí. Je však doloženo, že první ze dvou dcer, narozených v Katanech, ve věku sedmi týdnů zemřela. Legenda také říká, že při odchodu prostřelil plechového kohouta na komíně, aby byl znamením pro jeho posly. Kohout byl v muzeu v Litomyšli, ale prostřelen nebyl.

Václav Klejch se v Žitavě živil nejprve jako zahradník, jeho žena tkala. Doplnil si vzdělání a později začal v tiskárně Strmela tisknout a vydávat evangelické náboženské knihy, jednak vlastní spisy, ale také práce jiných autorů, k nimž psával předmluvy. K titulům, jež vydal víckrát, patří Nový zákon, Postilla, Evangelický kancionál, Korunka aneb vínek panenský a další. Pro své tiskoviny volil velice malý formát, aby jich bylo možno při tajném roznášení co nejvíce ukrýt pod oděvem. Říkalo se jim „Klejchovy špalíčky“, jeho znakem na titulní straně bylo srdce protknuté mečem znamenáné křížem, z něhož vyrůstají tři růže, pod nimi je rozevřená kniha. Klejch své špalíčky nejen tiskl, ale také tajně roznášel po Čechách, na Moravě a na Slovensku. Mnohokrát na něj jeho pronásledovatelé cíhali, ale dařilo se mu unikat, dokonce když byl chycen, věznilům utekl. Na cestách po Slovensku onemocněl skvrnitým tyfem a zápallem plic a 11. srpna 1737 v Nécpacech u Trenčína zemřel.

Pověst tradovaná v Lažanech praví, že Klejch před odchodem do ciziny zakopal v dolcích pod lípou poklad. V tomto místě se tajně scházel se svou matkou. Několikrát zde bylo kopáno, ale žádný poklad nalezen nebyl.

Život a činnost Václava Klejcha, prostého selského synka z malé vesničky, se zapsal do historie našeho národa významným způsobem. Proto si zaslouží, abychom si tuto osobnost připomněli u příležitosti dvoustého sedmdesátého výročí jeho úmrtí.

Pro Občasník připravil František Krejčí

